

Skipulagsfulltrúi uppsveita Árnessýslu
Dalbraut 12
840 Laugarvatn

Reykjavík 18. júní 2018
UST201805-124/K.S.J.
10.04.03

Efni: Lýsing - deiliskipulag - Sogsvirkjanir

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa uppsveita er barst 14. maí sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um lýsingu tillögu að deiliskipulagi Sogsvirkjana, Grímsnes- og Grafningshreppi. Sogsvirkjanir eru: Ljósafossstöð frá 1937, Írafossstöð frá 1953 og Steingrímsstöð frá 1959.

Almennar breytingar

Í lýsingu kemur fram að gerð deiliskipulags fyrir virkjanasvæðið kallar á breytingar á aðalskipulagi Grímsnes- og Grafningshrepps 2008 – 2020, og er farið yfir áætlaðar breytingar í lýsingunni. Einnig kemur fram að ekki er í gildi deiliskipulag af virkjanasvæðunum.

Verndun vatnsviðs Þingvallavatns

Eins og fram kemur í lýsingu eru mannvirki Steingrímsstöðvar innan vatnsviðs Þingvallavatns þar sem gilda lög um verndun vatnsviðs Þingvallavatns nr. 85/2005. Umhverfisstofnun tekur undir það að í lýsingu koma fram þau svæði sem eru á náttúruminjaskrá og hverfisverndarsvæði.

Umhverfisáhrif

Í umfjöllun um umhverfisáhrif kemur fram að áætlað er að reisa tengivirkishús fyrir Írafossstöð. Írafossstöð er með uppsett afl 48 MW.

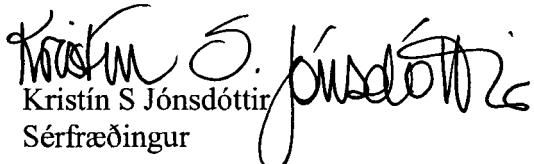
Í umfjöllun um matskyldu segir í lýsingu að bygging orkuvera með 10 MW uppsett rafafl eða meira er háð mati á umhverfisáhrifum skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000. Umhverfisstofnun bendir á ofangreindar upplýsingar gilda um jarðvarmavirkjanir. Stofnunin bendir á að varðandi vatnsorkuver, þá eru vatnsorkuver með uppsett rafafl 200 kW eða meira tilkynningaskyld til Skipulagsstofnunar. Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að tilkynna áætlun um tengivirkishús til Skipulagsstofnunar þó að stöðin hafi verið byggð, þar sem stöðin er á verndarsvæði þ.e. á svæði á náttúruminjaskrá nr. 747 Alviðra og Sog, en í skránni kemur eftirfarandi fram:

„Sog, með 200 metra spildu beggja vegna, frá ármótum Hvítár upp að Írafossvirkjun

(Ýrufossvirkjun), ásamt Álfavatni öllu með eyjum, svo og myrlendi vestan vatnsins.
Prastaskógur og allt land Alviðrustofnunar ásamt Öndverðarnesi I. Fjölbreyttur gróður
og fuglalíf. Kjörið útivistarsvæði.“

Umhverfisstofnun hefur farið yfir ofangreinda lýsingu og gerir ekki frekari athugasemdir.
Að mati Umhverfisstofnunar er gerð deiliskipulags ofangreindra svæða mikilvægt.

Virðingarfyllst

Kristín S. Jónsdóttir
Sérfræðingur

Agnar B Bragason
Teymisstjóri